

FALU TINGSRÄTT
Enhet 1
1:10

DOM
2017-02-27
meddelad i
Falun

Mål nr: B 494-15

PARTER (Antal tilltalade: 1)

Tilltalad

MIKAEL Aljoscha Johannes Karl Bjärestig, 19930408-1053
Nibble Skogsbrynsby 52
153 91 Järna

Offentlig försvarare:

Advokat Peter Skeppstedt
Advokatfirman Peter Skeppstedt AB
Fleminggatan 68
112 45 Stockholm

Åklagare

Chefsåklagare Patrik Säflund
Åklagarmyndigheten
Åklagarkammaren i Falun
Box 1740
791 14 Falun

Målsägande

Sekreteress A, se Partsbilaga sekretess
Sekreteress

Målsägandebiträde:

Advokat Anneli Torpmark
Zedendahl Advokatbyrå KB
Sveagränd 1
784 33 Borlänge

DOMSLUT

Brott som den tilltalade döms för

Utnyttjande av barn för sexuell posering, 6 kap 8 § 1 st brottsbalken
2015-01-10 -- 2015-01-17

Påföljd m.m.

Dagsböter 80 å 50 kr

Postadress	Besöksadress	Telefon	Telefax	Expeditionstid
Box 102 791 23 Falun	Kullen 4	023-482 00 E-post: falu.tingsratt@dom.se www.falutingsratt.domstol.se	023-482 80	måndag - fredag 08:00-16:00

Lagrum som åberopas

29 kap 5 § 1 st 3 p brottsbalken

Skadestånd

Mikael Bjärestig ska utge skadestånd till Sekretess A med 29 000 kr jämte ränta på beloppet enligt 6 § räntelagen (1975:635) från den 17 januari 2015 till dess betalning sker.

Sekretess

Sekretessen enligt 35 kap 12 § offentlighets- och sekretesslagen (2009:400) ska bestå för de uppgifter om målsägande sekretess A:s identitet och vittnet B:s identitet som lagts fram vid tingsrättens huvudförhandling inom stängda dörrar. Detta innefattar identitetsuppgifter och uppgifter som kan leda till att identiteten kan klarläggas i vid huvudförhandlingen förebringande handlingar samt ljud- och bildfiler. Vidare ska sekretessen bestå för de uppgifter om målsägande A:s och vittnet B:s identiteter som finns i bilaga 1 till denna dom.

Brottsofferfond

Den tilltalade åläggs att betala en avgift på 500 kr enligt lagen (1994:419) om brottsofferfond.

Ersättning

1. Peter Skeppstedt tillerkänns som offentlig försvarare ersättning av allmänna medel med 55 484 kr. Av beloppet avser 29 524 kr arbete, 12 300 kr tidsspillan, 2 563 kr utlägg och 11 097 kr mervärdesskatt.
 2. Anneli Torpmark tillerkänns som målsägandebiträde ersättning av allmänna medel med 27 221 kr. Av beloppet avser 19 124 kr arbete, 2 460 kr tidsspillan, 193 kr utlägg och 5 444 kr mervärdesskatt.
 3. Kostnaderna för försvarare och målsägandebiträde ska stanna på staten.
-

YRKANDEN

Åklagaren har yrkat ansvar enligt följande.

UTNYTTJANDE AV BARN FÖR SEXUELL POSERING (5000-K72766-15)

Mikael Bjärestig har via kommunikation genom sin dator eller mobiltelefon genom vilseledande om sin ålder och tjat förmått och/eller försökt förmå Sekretess A att utföra eller medverka i sexuell posering genom att förmå henne skicka bilder endast iförd underkläder, bilder där hon visar bröstet, samt bilder utan underkläder.

Sekretess A var vid tiden för gärningen 13 år. Det hände någon gång mellan den 10 januari 2015 och den 17 januari 2015 i Stockholm och i Borlänge eller annan okänd plats i Sverige.

Mikael Bjärestig kände till eller i vart fall hade skäligt anledning att anta att Sekretess A var under 15 år.

Sekretess A har yrkat skadestånd av Mikael Bjärestig med 40 400 kr, varav 5 000 kr för kränkning och 35 400 kr för sveda och värk, jämte ränta enligt 6 § räntelagen på 40 400 kr från den 17 januari 2015 till dess betalning sker.

DOMSKÄL

Skuldfrågan m.m.

Inställning

Mikael Bjärestig har förnekat gärningen. För det fall tingsrätten skulle finna honom övertygad om brott har han åberopat ansvarsfrihetsregeln i 6 kap. 14 § första stycket brottsbalken och anfört att det är uppenbart att gärningen inte inneburit något övergrepp mot Sekretess A med hänsyn till att parterna haft en ömsesidig och omfattande chattkonversation på forumet KIK.

Mikael Bjärestig har vidare bestritt skadeståndsyrkandet. Han har inte kunnat vitsorda något belopp som skäligt i och för sig. Han har vitsordat räntans beräkningssätt som skäligt i och för sig.

Utredningen

På åklagarens begäran har målsägandeförhör ägt rum med Sekretess A, som numera fyllt 15 år. Förhör har även hållits med Mikael Bjärestig. Vidare har på åklagarens begäran vittnesförhör ägt rum med Sekretess B.

Åklagaren har som skriftlig bevisning åberopat sammanställning av bilder och kommentarer samt sammanställning av KIK-konversation.

Sekretess A har som skriftlig bevisning i skadeståndsdelen åberopat intyg från familjebehandlare.

Sekretess A har berättat i huvudsak följande. Hon fick julen 2014 en Iphone i julklapp. Hon började bl.a. chatta via KIK. Hon gick även in på en sida på Internet

där man kunde träffa olika personer från olika länder som man slumpades ihop med beroende på intressen etc. Där fick hon kontakt med Mikael Bjärestig. De började chatta med varandra på KIK. Både hon och Mikael Bjärestig höll på med hästar. Mikael Bjärestig uppgav först att han var 16 år gammal, sedan sade han något annat. Mikael Bjärestig började tjata om att han ville ha nakenbilder på henne. Först ville hon inte alls, men Mikael Bjärestig skrev ”jo, kom igen”. Hon skickade till slut några bilder till Mikael Bjärestig. Hon skickade fyra-fem bilder. Två av bilderna var på hennes bröst; en med BH och en utan BH. Den bild som finns med i förundersökningen är på henne i shorts och möjligen en BH. Mikael Bjärestig ville ha mer bilder med mer naket, mer avslöjande. Hon fick en mörk selfie av Mikael Bjärestig. Hon har mått dåligt efter denna händelse. Hon har känt sig lurad, besviken och bedragen. Hon vet inte vad som hänt med bilderna. Hon har en mörkerrädsla och vågar inte göra saker på egen hand. Hennes dåliga mående kan bero på kontakterna med Mikael Bjärestig, men även på något annat. Hennes mamma och pappas reaktion på den aktuella händelsen medförde också att hon började må dåligt. De blev så arga. Hon har stått under stor press i skolan också samt varit med i alltför många föreningar på sin fritid. Hon river sönder sår på kroppen och har svårt att sova. Hon pratar med en familjebehandlare varje vecka. Hon har dock inte varit hemma från skolan.

Mikael Bjärestig har berättat i huvudsak följande. Det var genom en sida på nätet som han och Sekretess A parades ihop slumpmässigt. De fortsatte därefter kontakten via KIK. De höll båda två på med hästar. Han ville ha bilder på sekretess A. Han ville ha avklädda bilder. Det var spännande. Han fick fyra bilder av Sekretess A; en bröstbild med BH, bilden i förundersökningen, en selfie och en hästbild. Han fick ingen bild med bara bröst utan BH. Han vet inte varför han först svarade Sekretess A att han var 15 år gammal. Han reflekterade inte direkt över Sekretess A:s ålder. Han kom senare på vad han höll på med och raderade allt samt tog bort chattprogrammet KIK.

Sekretess B har berättat i huvudsak följande. Hon är mamma till Sekretess A. Sekretess A fick en Iphone i julklapp år 2014. Efter några dagar ändrades Sekretess A:s beteende. Hon ville inte visa sin telefon och satt gärna ensam. Det plingade i telefonen hela tiden. Till slut tog hon med våld ifrån Sekretess A telefonen och tittade vad den innehöll. Hon såg då en konversation mellan hennes dotter och en kille som inte var en vanlig tonårskonversation. Hon såg två bilder som hennes dotter skickat till killen; en bild på bröstet utan BH och en bild på bröstet med BH. Sekretess A blev förtvivlad när hon hittade konversationen. Sekretess A mår fortfarande inte bra. Det har gått två år. Sekretess A är mörkrädd och isolerar sig. Sekretess A kliar sönder sig på armarna och kan inte sova. Hon och Sekretess A har en sämre relation än innan den aktuella händelsen inträffade. Hon anser att det är den aktuella händelsen som fått dottern att må dåligt.

Tingsrättens bedömning

Enligt 6 kap. 8 § första stycket brottsbalken skall den som främjar eller utnyttjar att ett barn under femton år utför eller medverkar i sexuell posering dömas för utnyttjande av barn för sexuell posering.

Sexuell posering kan vara medverkande i eller utförande av en sexuell handling eller ohöljd exponering av sexuell innebörd. Agerandet skall för en vuxen person ha en otvetydig sexuell karaktär och som utförs inför minst en annan person eller en kamera för dokumentation på eller förmedling av bild. Barn kan inte samtycka till gärningen.

I målet är genom Sekretess A:s uppgifter, som vinner stöd av Sekretess B:s berättelse och den skriftliga bevisningen, styrkt att Sekretess A varit i vart fall lättklädd på ett eller två foton som hon skickat till Mikael Bjärestig. Mikael Bjärestig har själv medgivit att han erhållit bilder på Sekretess A:s bröst med BH.

Bilderna har mot bakgrund av innehållet i korrespondensen som föregått dem haft en otvetydig sexuell karaktär. Agerandet utgör därmed sexuell posering.

För att Mikael Bjärestig skall dömas för utnyttjande av barn för sexuell posering krävs att han utnyttjat eller främjat den sexuella poseringen. ”Utnyttjar” avser exempelvis sådana fall där någon låter ett barn sexuellt posera inför sig eller utnyttjar ett barn för framställning av pornografisk bild. ”Främjar” kan vara att psykiskt påverka i en inte alltför obetydlig grad liksom att förmå eller förleda. Tingsrätten finner att Mikael Bjärestig genom att upprepat be/tjata om att Sekretess A skulle skicka nakenbilder på sig själv förmått Sekretess A att utföra sexuell posering. Mikael Bjärestig skall därför dömas för utnyttjande av barn för sexuell posering i enlighet med åtalet. Sekretess A var 13 år gammal när gärningen begicks.

Några omständigheter som medför att 6 kap. 14 § första stycket brottsbalken skulle vara tillämplig har inte framkommit.

Med hänsyn till utgången i skuldfrågan är Mikael Bjärestig skyldig att utge skadestånd till Sekretess A.

Sekretess A har i anledning av aktuell gärning blivit utsatt för en sådan allvarlig kränkning av sin personliga integritet som berättigar till ersättning.

Ersättningsyrkandet för kränkning är skäligt och skall utgå.

När det gäller yrkandet för sveda och värk finner tingsrätten att utredningen inte till fullo ger vid handen att det psykiska lidande som Sekretess A utstått under den akuta sjuktiden i anledning av endast aktuell gärning pågått under så lång tid som åberopats. Tingsrätten finner att skäligt skadestånd för sveda och värk skall utgå för 10 månaders akut sjuktid (från januari 2015 till november 2015 då Sekretess A började sin samtalskontakt med familjebehandlare), dvs. med 24 000 kr.

Påföljdsfrågan

Mikael Bjärestig är 23 år gammal. Han var vid tidpunkten för gärningen 21 år gammal. Han är tidigare ostraffad.

Vid huvudförhandlingen har Mikael Bjärestig uppgett bl.a. följande. Han bor tillsammans med sin mamma. Han studerar till lastbilschaufför. Han uppbär inte något bidrag eller liknande. Han lånar pengar av sin mamma som är sjukpensionär. Han har inga missbruksproblem.

Tingsrätten gör följande bedömning.

Straffvärdet av ifrågavarande gärning ligger, bl.a. med hänsyn till att det är fråga om få bilder med mindre allvarlig sexuell karaktär, att Mikael Bjärestig inte förfogat över bilderna på annat sätt än att spara dem i sin mobiltelefon samt att bilderna raderats av Mikael Bjärestig innan hans mobiltelefon togs i beslag, inte på fängelsenivå. Vid straffmätningen skall även beaktas att det är två år sedan brottet begicks. Påföljden bestäms således till dagsböter.

Övriga frågor

Då fängelse ingår i straffskalan för aktuellt brott, skall Mikael Bjärestig betala föreskriven avgift till brottsofferfonden. Då aktuellt brott begicks i januari 2015, är avgiften 500 kr.

Peter Skeppstedt har som offentlig försvarare för Mikael Bjärestig yrkat ersättning med sammanlagt 66 246 kr, varav 29 524 kr för arbete, 20 910 kr för tidsspillan, 2 563 kr för utlägg och 13 249 kr för mervärdesskatt.

Peter Skeppstedt förordnades som offentlig försvarare den 18 oktober 2016. Peter Skeppstedt har sin verksamhet långt ifrån Falun (Stockholm) och då krävs det enligt 21 kap. 10 § fjärde stycket rättegångsbalken särskilda skäl för att han skall ha rätt till merkostnader för tidsspillan och utlägg. Peter Skeppstedt har inte begärt förhandsbesked i frågan. Han har vid förhandlingen som särskilda skäl för att han skall ha rätt till merkostnader anfört att Mikael Bjärestig bör ha rätt till försvarare på sin hemort.

Tingsrätten finner inte att de skäl Peter Skeppstedt anfört utgör sådana särskilda skäl för att han skall ha rätt till merkostnader. Dessutom har Peter Skeppstedt i kostnadsräkningen inte preciserat yrkandet för tidsspillan, så det är i princip omöjligt att utläsa hur de 17 timmarna han yrkar fördelar sig på olika resor m.m..

Mot bakgrund av det ovan anförda finner tingsrätten att yrkad ersättning för tidsspillan bör sättas ner motsvarande faktiska kostnader för en försvarare med verksamhet tio mil från domstolsorten (se NJA 2012 s.914). Tingsrätten bestämmer därför ersättningen för tidsspillan enligt denna schablon till 7 380 kr motsvarande sex timmars tidsspillan för två resor till Falun. Därutöver bestämmer tingsrätten skälig ersättning för tidsspillan för resa till Södertälje tur och retur för polisförhör och väntetid till 4 920 kr motsvarande fyra timmar. När det gäller utlägg finner tingsrätten mot bakgrund av att det är fråga om kostnader för tågbiljett att nedsättning svårligen kan göras.

Kostnaderna för försvarare och målsägandebiträde skall med hänsyn till Mikael Bjärestigs personliga och ekonomiska förhållanden stanna på staten.

FALU TINGSRÄTT
Enhet 1
1:10

DOM
2017-02-27

B 494-15

HUR MAN ÖVERKLAGAR; se bilaga 2 (DV 400).

Överklagande senast den 20 mars 2017 ställs till Svea hovrätt.

På tingsrättens vägnar

Åsa Nord

Skiljaktig mening av ordföranden i skadeståndsdelen, se nästa sida.

Skiljaktig mening av ordföranden, rådmannen, Åsa Nord.

Jag är av skiljaktig mening i skadestandsfrågan såvitt avser ersättning för sveda och värk. Mot bakgrund av utredningen i målet – främst Sekretess A:s egna uppgifter och åberopat intyg – finner jag att Sekretess A inte förmått styrka att hennes psykiska mående uppstått i anledning av Mikael Bjärestigs handlande. Jag vill därför lämna Sekretess A:s yrkande om ersättning för sveda och värk utan bifall. Överröstad härutinnan är jag i övrigt ense med majoriteten.

SVERIGES DOMSTOLAR

ANVISNING FÖR ÖVERKLAGANDE - DOM I BROTTMÅL

Den som vill överklaga tingsrättens dom, eller ett i domen intaget beslut, ska göra detta skriftligen. **Skrivelsen ska skickas eller lämnas till tingsrätten.** Överklagandet prövas av den hovrätt som finns angiven i slutet av domen.

Överklagandet ska ha kommit in till tingsrätten **inom tre veckor** från domens datum. Sista dagen för överklagande finns angiven på sista sidan i domen.

Har ena parten överklagat domen i rätt tid, får också motparten överklaga domen (s.k. **anslutningsöverklagande**) även om den vanliga tiden för överklagande har gått ut. Överklagandet ska också i detta fall skickas eller lämnas till tingsrätten och det måste ha kommit in till tingsrätten **inom en vecka** från den i domen angivna sista dagen för överklagande. **Om det första överklagandet återkallas eller förfaller kan inte heller anslutningsöverklagandet prövas.**

Samma regler som för part gäller för den som inte är part eller intervenient och som vill överklaga ett **i domen intaget beslut** som angår honom eller henne. I fråga om sådant beslut finns dock inte någon möjlighet till anslutningsöverklagande.

För att ett överklagande ska kunna tas upp i hovrätten fordras i vissa fall att **prövningstillstånd** meddelas. Hovrätten lämnar prövningstillstånd om

1. det finns anledning att betvivla riktigheten av det slut som tingsrätten har kommit till,
2. det inte utan att sådant tillstånd meddelas går att bedöma riktigheten av det slut som tingsrätten har kommit till,

3. det är av vikt för ledning av rättstillämpningen att överklagandet prövas av högre rätt, eller
4. det annars finns synnerliga skäl att pröva överklagandet.

Om prövningstillstånd krävs och sådant inte meddelas står tingsrättens avgörande fast. Det är därför viktigt att det, i de fall prövningstillstånd krävs, klart och tydligt framgår av överklagandet till hovrätten varför klaganden anser att prövningstillstånd bör meddelas.

I vilka fall krävs prövningstillstånd?

Brottmålsdelen

Det krävs prövningstillstånd för att hovrätten ska pröva en tingsrätts dom om den tilltalade

1. inte dömts till annan påföljd än böter, eller
2. frikänts från ansvar och brottet inte har mer än 6 månaders fängelse i straffskalan.

Enskilt anspråk (skadeståndstalan)

För att hovrätten ska pröva en skadeståndstalan krävs prövningstillstånd. Från denna regel gäller följande undantag:

Överklagas domen även i brottmålsdelen och avser överklagandet frågan om den tilltalade ska dömas till ansvar för en gärning krävs inte prövningstillstånd för ett till denna gärning kopplat enskilt anspråk i de fall

1. det enligt ovanstående regler inte krävs prövningstillstånd i brottmålsdelen, eller
2. prövningstillstånd i brottmålsdelen meddelas av hovrätten.

Beslut i övriga frågor

Krävs prövningstillstånd i brottmålsdelen krävs även prövningstillstånd vid beslut som endast får överklagas i samband med överklagande av domen.

Skrivelsen med överklagande ska innehålla uppgifter om

1. den dom som överklagas med angivande av tingsrättens namn samt dag och nummer för domen,
2. parternas namn och hemvist och om möjligt deras postadresser, yrken, personnummer och telefonnummer, varvid parterna benämns klagande respektive motpart,
3. den ändring av tingsrättens dom som klaganden vill få till stånd,
4. grunderna (skälen) för överklagandet och i vilket avseende tingsrättens domskäl enligt klagandens mening är oriktiga,
5. de bevis som åberopas och vad som ska styrkas med varje bevis, samt

6. om prövningstillstånd behövs, de omständigheter som åberopas till stöd för att prövningstillstånd ska meddelas.

Skriftliga bevis som inte lagts fram tidigare ska ges in samtidigt med överklagandet. Vill klaganden att det ska hållas ett förnyat förhör eller en förnyad syn på stället, ska han eller hon ange det och skälen till detta. Klaganden ska också ange om han eller hon vill att målsäganden eller den tilltalade ska infinna sig personligen vid huvudförhandlingen i hovrätten. Är den tilltalade anhållen eller häktad, ska det anges.

Skrivelsen ska vara undertecknad av klaganden eller hans/hennes ombud.

Ytterligare upplysningar lämnas av tingsrätten. Adress och telefonnummer finns på första sidan av domen.

Om ni tidigare informerats om att förenklad delgivning kan komma att användas med er i målet/ärendet, kan sådant delgivningssätt också komma att användas med er i högre instanser om någon överklagar avgörandet dit.